

F e h é r F e r e n c :

N é g y v e r s

Régi mesék nyomában

Betyárvölgy. Gyerekálmaim örök földje.
Itt csatangoltam nyári délutánon.
S míg megnőtt a nádas, átszállt fölötte
kis verébcapat csattogó daruszárnyon.

Sárga akáccsoport fonnyadt fönt a lankán,
s mégis felém zúgott. Szent volt, hívó Bakony...
Árnyában átlőtt kaszások heverték. Aztán
felhőkbe szálltak tajtékos lovakon...

Alkonytájt rét mélyén csirregett a csirke,
s úgy tűnt, hogy ott benn szegénylegény zokog.
Meredt, nagy pákák hajoltak rá a vízre —
elátkozott, buzogányos bajnokok.

Görbe nyárfa hajol fölém. Görnyedt öreg.
Hallgat a malom, rét és malomkerék
Megyek, s.az a régi fiúcska követ,
Akinek már többé nem mondok mesét.

Elégia

Hallgassátok meg szegény, bolond szívem, hogyan ver,
fülelő, lüktetőnyakú gyíkok,
kik úgy menekültök előlem,
most, ha lépek s lábom alatt csörren a rejteketek,
sok sárga levél, ballangó, beléndek,
úgy menekültök, előre látom,
mint óriástól az oktalan gyermek álom ölen,
s nem látjátok:
a szunnyadó bánat mint vesz hálást méla szememben,
míg halott apámra hűvöset lehel a bolygó,
októberi szél innen, a földek alul...

Mi maradt belőle ott, az ecetfák mögött a sírban?
S fájtam-e neki én, a bolond fiú?
Mit érzett vajjon, ha róla versben írtam,
s tudta-e, mért lettem szomorú?

Mintha tegnap mentem volna el,
s nincs aki ismer más, csak a föld, melyen ő járt,
s amelyhez örökre megtért okosan.
Hallgatnak s énhozzám nem beszélnek többé, míg élek.
Halott a föld, melyen ültem, míg csörgött a tábla,
amerre jártak anyámmal abrosszal a vállon.
Mit ér, hogy fájnak mind a szedők,
sok gunyás batyujukkal a földek szélén?

Halott világban élek,
nyitott, nagy szívembe bekocognak a zörgő,
nyikorgó talicskák az esttel,
és dőlt ólak sarkában elalusznak
hiábasíró kismalacok,
mert egyenként mellém telepednek a testes,
izmos menyecskék.
Nem gondolnak a házra, urukra,
csak csókolnak szerelemmel a szár közt,
s én szépeket suttogok apró fülükbe,
fejem lesimítják hosszan ölükbe,
mert szememből kicsordul a könny...

Hazug emlékezés, én egyetlen örököm,
tágas, nagy pusztám, záratlan börtönöm,
szamártövisék közt bimbózó álmom!
Ahová vágytam, oda föl nem értem,
mi örökre elveszett, azt soha nem éltem —
s most lengek, bús lélek, ezen a tájon...

Fehér Ferenc: Négy vers

Elnyúlok a rozsdás tarló őszi porában,
hogy csak az ős eget érzem ott fölöttem,
ahogy a föld néz szembe az éggel, —
a föld, ez az örökké elkíváncozó,
nyugtalan szerelmes,
kire könnyet hullat az ősz,
kinek felhőkendőcskéekkel integet a nyár,
kire súlyosan hull majd a téli lepel,
mint öngyilkos fiúra jámbor szemfödél
a kedves lány kezéből...

Elnyúlni és aludni! Mi mást tehetnék én őszi Bácskám,
mikor egérszagú szárkúpjaidban hanyattfeküdvé
hívogat a csend,
a magány,
a halál...

1953, októberében.

Találkozás a kaszárnyában

Mélyről jött, valahonnan a déli hegyekből,
hol százados álommal szunnyad a Balkán,
s szédülten állt ott közöttünk, szegény.
Messze kis kecskúi keresték a Prokletije alján
s tompa bánatként ült meg szelíd szemén
az első szlavon kaszárnya éjjel.

Tegnap még pici folt a világon,
anyakönyvi bejegyzés,
s most itt lélezkik mellettem az ágyon,
fojtogatja az őszi sötétség.
Nem sejti, hogy túl a kaszárnyafalon
tort ül az élet-lakodalom
s más húszévesek illatos asszonyt öleinek.
Először ült ma vonaton,
míg sugaras légi utakon
mai húszévesek a diadalmas ürbe repülnek.

Első levelét úgy hozta hozzám,
kovással ragasztott, könnyű, fura papírt,
hogy abból valahogy kibogozná,
amit nem is az anyja írt,
de mégis ő üzenté . . .
S ahogy nézett rám, félrehajtott fejjel,
benézett Balkán a szívembe,
esdeklő, mély nagy szerelemmel . . .

1953. októberében

Csöndes beszélgetés a Dunával

Duna, te soktitkú, bölcs folyam,
ma este mutasd meg magad.
Lásd, les rád vággyal, türelemmel,
egy sápadt parasztfiú
itt, Pétervár falai alatt.

Ott, honnan jöttem, nincsen folyó,
hatalmas, vonzó, álmokkal folyó,
sem pisztrángos, tükrös ezüstpatak.
Ott csak pocsolyák vannak, meg csordakutak,
mellettük baktató kövesutak,
csonka, útszéli eperfák.
Ott minden halálos mozdulatlan,
s neked sejtelmes, szép, kígyózó hajad van;
ott kísérő örök a gyalogutak,
s itt susogó medredben szabadon kutat
a nyugtalan, szomjas szem.
Európa néz rám, ha visszanézel,
s ott a magány szívembe késel,
nem küld, nem enged sohasem;
lehúz, de nem altat, magához láncol,
minden léptemet őrzi.

Hallgatsz. Elhagysz . . . Halott beszéd!
Fuss hát, szaladj, szemem kísérjen,
soknyelvű beszéded, lám, nem is értem
én ifjú, mai magyar.
Holnap tán már néznek rám puskacsövek,
az új barbárság szívembe lövet,
s én arccal feléd bukom,
mint aki valamit mondani akart . . .

1953. októberében